

Učební osnova předmětu

Dějepis

Studijní obor: Aplikovaná chemie

Zaměření:	ochrana životního prostředí analytická chemie chemická technologie
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	70 1.ročník: 35 týdnů po 2 hodinách
Platnost:	od 1. 9. 2009 do 31. 8. 2013

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání a umožňuje žákům, aby pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozuměli své současnosti. Přitom dějepis plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti.

Dějepis vytváří a kultivuje historické vědomí žáků. Výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci ve svém životě setkávají, umožňuje pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů, které svým jednáním lidé vyvolávají a které je svými důsledky zpětně ovlivňují, jsou opakovatelné a vedou tak, při správném pochopení, k hlubšímu poznání minulosti i k porozumění současnosti. Toho nelze dosáhnout bez osvojení vybraných faktů.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na základní škole a dále je rozvíjí, a to především v nejnovějších a soudobých dějinách.

Charakteristika učiva

Dějepis integruje znalosti z různých vyučovacích předmětů, protože obsahuje i základní poznatky např. z dějin vědy, techniky, umění, architektury, filosofie či politologie. Dějepisné učivo tvoří systémový výběr, přičemž národní dějiny jsou prezentovány v souvislostech evropských a světových dějin, v rámci tematických celků a při zachování chronologického postupu.

Dějiny studovaného oboru jsou zmiňovány v rámci kapitol o rozvoji vědy a techniky, blíže se s nimi žáci seznamují v odborných předmětech.

Pojetí výuky

Rozpracování učiva do celků, volba forem a metod jsou provedeny se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem a vyplývají z individuálního přístupu k jednotlivým tématům a žákům a ze specifických podmínek školy. Výuka dějepisu chce být pro žáky zajímavá a pozitivně motivující, proto jsou vybrána konkrétní historická fakta tak, aby žáci rozuměli vybraným pojmům a historickým procesům a byli schopni najít kauzalitu a generalizovat.

Při realizaci budou uplatňovány různorodé metody , např. klasický výklad, vstřícné učení, samostatná práce žáků s textem i trojrozměrnými a obrazovými materiály, práce s mapou, referáty, diskuse, skupinová práce, práce na projektu, exkurze.

Hodnocení výsledků

Vychází z klasifikačního řádu a zahrnuje individuální přístup. Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží zejména písemné a ústní zkoušení., Žáci jsou hodnoceni na základě samostatné práce i práce ve skupinách a aktivity v hodinách. Podstatná je také úroveň předloženého ročníkového projektu

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Stěžejní kompetence žáka jsou v dějepise rozvíjeny v rámci tematických okruhů, které jsou soustředěny na oblasti každodenního života, na vztah člověka k lidem, společnosti, přírodě a vědecko-technickému pokroku. Rozvíjeny jsou zejména následující schopnosti:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- personální a sociální kompetence
- občanské kompetence a kulturní povědomí
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Během výuky jsou začleněna průřezová témata:

- člověk a životní prostředí
- informační a komunikační technologie
- člověk a svět práce
- občan v demokratické společnosti

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

Dějepis

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 70

Výsledky vzdělávání:	Učivo:	Počet hodin:
Žák: - objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejich výkladů.	Úvod do studia dějepisu - význam poznávání minulosti, variabilita výkladů minulosti; - problematičnost periodizace dějin.	2
- uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; - popíše typy států.	Starověk - starověké civilizace, jejich dědictví, kulturní přínos; - kultura, judaismus a křesťanství.	4
- popíše základní - revoluční změny ve středověku; - charakterizuje obecně středověkou společnost, kulturu; - objasní vznik a vývoj středověkých států; - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti; - uvede příklady významných církevních hnutí, vyloží program husitství v evropském kontextu; - charakterizuje románské a gotické umění, ideály rytířství.	Středověk - stát, společnost, křesťanská církev, kultura; - charakter středověké společnosti; - papežství a císařství; - příklady raně středověkých států; - počátky české státnosti a vývoj č. státu do doby husitské; - vznik „národních států“ - nejvýznamnější konflikty; - románská, gotická kultura.	14
- objasní nerovnoměrnost vývoje v Evropě i různost politických systémů, vyloží příslušné pojmy; - popíše habsburskou celoevropskou politiku, charakterizuje vývoj českého státu v rámci habsburské monarchie; - popíše změny ve vědě, hospodářství a společnosti; - charakterizuje umění renesance a baroka; - popíše průběh třicetileté války, vysvětlí její příčiny a důsledky; - vysvětlí na příkladu nejdůležitějších reforem význam osvícenství.	Raný novověk (16.-18. století) - humanismus a renesance; - objevné plavby a jejich důsledky; - český stát v době jagellonské, jeho zařazení do habsburského soustátí; - reformace a protireformace; - třicetiletá válka; - nerovnoměrný vývoj v Evropě, různé druhy politických systémů; - baroko a rekatolizace; - osvícenství.	12
- na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská a národní práva a vznik občanských společností.	Novověk- 19. století – počátek 20. století - velké občanské revoluce - anglická a francouzská; - napoleonské války; - revoluce 1848 v Evropě a českých zemích.	10

Výsledky vzdělávání:	Učivo:	Počet hodin:
<ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů v tehdejší společnosti; - objasní způsob vzniku národního státu v Německu; - vysvětlí proces modernizace společnosti, objasní její sociální a politickou strukturu, zákonodárství; - uvede konkrétní příklady modernizace společnosti, zejména ze studovaného oboru; - na konkrétních příkladech uměleckých památek charakterizuje umění 19. století; - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost a národy - národní hnutí v Evropě a v českých zemích; - českoněmecké vztahy a postavení minorit; - dualismus v habsburské monarchii; - vznik národního státu v Německu; - občanská válka v USA; - modernizace společnosti - technická, průmyslová, komunikační revoluce; - urbanizace, demografický vývoj; - evropská koloniální expanze; - modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti; - postavení žen, národnostních menšin, - sociální zákonodárství; - vzdělání, věda a umění v 19.století. 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh první světové války, vysvětlí její charakter, dopad na obyvatele a objasní významné změny v poválečném světě; - objasní s využitím znalostí studovaného oboru vztah mezi stupněm rozvoje vědy a techniky a ničivou silou války; - posoudí první československý odboj v souvislosti se vznikem republiky; - charakterizuje první československou republiku a srovná ji se situací za tzv. druhé republiky; - vysvětlí česko-německé vztahy; - odliší státy demokratické a státy s totalitními nebo autoritativními režimy, srovná jednotlivé totality; - popíše projevy hospodářské krize a posoudí dopady; - popíše mezinárodní vztahy v meziválečném období, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - zná válčící strany ve druhé světové válce, orientuje se ve vývoji války, vysvětlí cíle a charakter války; - prokáže základní zeměpisnou orientaci; - vysvětlí pojmy jako diaspora, pogrom, holocaust, ghetto, šoa, konečné řešení; - na základě exkurze popíše život v ghettu a v nacistických věznicích; 	<p>Novověk – 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi velmocemi - rozdělení světa, pokus o jeho revizi první světovou válkou; - české země za světové války, první odboj; - poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku; - demokracie a diktatura - Československo v meziválečném období; - autoritativní a totalitní režimy; - nacismus v Německu, komunismus v Rusku a SSSR; - velká hospodářská krize; - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; - kultura a umění v meziválečném období; - druhá světová válka, strany, cíle, průběh; - Česko a Slovensko za války, druhý československý odboj; - válečné zločiny včetně holocaustu; - důsledky a bilance druhé světové války; - svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě; - poválečné Československo; - studená válka; - komunistická diktatura; - v Československu a její vývoj; - demokratický svět, USA; sovětský blok 	26

Výsledky vzdělávání:	Učivo:	Počet hodin:
<p>poválečného uspořádání;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje umění první pol. 20. století na jeho typických ukázkách; - vysvětlí uspořádání světa po druhé světové válce a jeho důsledky pro Československo; - vysvětlí pojem studená válka, popíše její projevy a důsledky; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho etapách a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - popíše nejvýznamnější střety supervelmocí; - popíše dekolonializaci a problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 2. polovině 20. století, charakterizuje změnu životního stylu; - charakterizuje umění 2. pol. 20. století na jeho typických ukázkách. 	<ul style="list-style-type: none"> - třetí svět a dekolonializace; - základní střety mezi velmocemi; - konec bipolarity Východ – Západ; - rozvoj vědy, vzdělanosti, , techniky a technologií; - kultura po 2. světové válce, zejména v Československu. 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v historii chemie; - uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí. 	<p>Dějiny studovaného oboru</p> <p>Projekt: příspěvky k dějinám studovaného oboru – chemie.</p>	2